

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Ieremi 11. — Administrația: Str. Căminului 3.

Se prenumerează și la poșta și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipskani 35.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Sibiu, 8 Decembrie s. v.

Un moș bătrân ne-a povestit odată un episod cam tragi-comic din anul 1848.

Într'un oraș, — cu permisiunea lui „Kolozsvár“, — din Transilvania ajunsese gardiștii să facă servicii de garnizoană. Gardiștii aveau arme *utcumque* ca soldații, n'aveau însă și disciplina întocmai ca soldații. De aceea s'a întâmplat, că un gardist, care sta cu pușca la umăr gardă, ca să nu-i fie prea lung timpul, și-a aprins pipa sau luleaua. Sta dar' gardă cu pușca la umăr și cu pipa în gură.

Pe când însă se afla gardistul gardă în pozițiunea aceasta curioasă, eată că vine alt gardist, care nu era de „serviciu“, tot cu pipa sau cu luleaua în gură, ca să treacă pe dinaintea celui-ce sta gardă. Ii era calea pe acolo. Garda însă își aduce aminte a fi audiat din alții, că nu e permis să treacă nimenea pe dinaintea unei garde cu pipa sau cu țigara în gură, și așa la moment se stîrnesce într'însul rîvna de a pași cu aceeași rigoare, cu care în timpurile acelea se spune, că pașiau în asemenea cazuri soldații. „Pipa jos!“ — strigă garda, „nu scii, că nu-i permis să treci fumând pe dinaintea unei garde?“

De când ne aflăm în *era* „constituțională, în a „ideii de stat maghiar“ și a „kultur-egylet“-urilor, ne-am adus aminte de multe ori de acest episod. Ne-am adus aminte pentru-că este oarecare asemănare între procedura gardei din poveste și între procedura compatrioților maghiari, într-cât sînt oameni cu oareșicare carte și cu influență în afacerile politice.

Compatrioților maghiari le place să se pozeze ca unicii patrioți din țările coroanei unguresci. Ei se socotesc pe sine, că sînt garda libertății și a patriotismului în țările unguresci.

Intr'o privință ei însă totuși întrec pe garda din poveste. Pentru-că ei, când se gereză de cei mai buni, de exclusivii patrioți, nu se cugetă, că oare după dreptate le dă lor mîna să strige chiar și acelora dintre concetățeni „pipa jos“, care nu au nici acum și nu au avut nici odată „pipă nepatriotică“ în gură.

Să ne explicăm!

Tocmai în zilele acestea, mai cu seamă diarele maghiare, fac multă larmă cu patriotismul lor și cu gravitatea și cu chiorirea în afară a Românilor, a Sârbilor și chiar și a Sașilor.

Când cu incidentul lui Steinacker chiar și cel dintău ministru din cabinetul actual nu s'a putut stăpîni să nu facă Sașilor imputări de nepatriotism, de ingratitude și de chiorire în afară. De Români și de Sârbii nici că mai este lipsă a ne oprî la casuri speciale. Daco-românismul și omladinismul sînt nise parole, care ni se aruncă în ochi la toate ocaziunile, fără de a se produce vre-odată vre-un fapt, din care să se vadă cel puțin, dacă daco-românismul și omladinismul există undeva, în forma aceea nepatriotică, după-cum este născocită de fantasia diariștilor maghiari.

Veghiătorii ageri însă ai patriotismului, ai ideii de stat maghiar și ai neștirbirii statului maghiar, uită sau se fac a-și uita, că ei sînt cei cu luleaua nepatriotică în gură. Pentru-că eată ce se mai întâmplă. Tocmai domniile-sale uită, și uită înadins, că bună-oară Kossuth nu este prietenul raporturilor actuale publice din Austro-Ungaria, prin urmare nici din Ungaria. Ei uită, și repetăm, uită înadins, că Kossuth, după vederile politice, prelîngă care „guvernatorul“ stăruiesc, nu se poate număra între adeverații patrioți buni ai Ungariei actuale.

Aceasta însă nu împedecă de a-i se oferî cetățenia orașelor și comitatelor din Ungaria de astăzi fără de nici un scrupul și fără de a îndrăzni să dîcă cineva, că e lucru baremi necuviincios a încărea cu onoruri patriotice pe unul, care după starea actuală a lucrurilor nu se poate număra între patrioții cum îi admit astăzi legile și constituțiunea țării unguresci.

Murș-Oșorheiu din Transilvania este orașul, care a distins îmi în urmă pe Kossuth cu dreptul onorar de cetățean și care i-a trimis diploma elegant echipată de cetățean de onoare, ca să o poată avè pe sîrbători.

Însă oare s'a scandalizat vre-un „patriot“ sau diarist „patriotic“ de faptul acesta?

Vorbă să fie!

Sînt mândri aceia, care dintre compatrioții maghiari pot dice, că Kossuth este membru onorar al comunității lor.

Pentru-că lor le este permis a sta gardă și a păzi „patriotismul“ și cu pipa nepatriotică în gură. Naționalităților însă nu le este permis nici fără pipă a trece pe dinaintea lor.

Situatiunea în România.

II.

Campania electorală s'a început și ea sub împregiurări extraordinare. Partidele politice vechi au început lupta electorală fiecare sub stindardul seu. Prin urmare toate partidele politice vechi trebuiau considerate ca opoziționale; nici una din ele nu era la guvern. Un partid guvernamental însă nu exista, cel puțin nu în adevăratul înțeles constituțional.

În toate țările constituționale alegerile se dic „libere“. Și la noi în Ungaria, unde trei milioane de Români nu au nici un singur reprezentant în cameră, s'au făcut și se fac alegerile „în toată libertatea“. Însă pentru noi termenul „libertate electorală“ din dicționarul guvernamental însemnează cea mai brutală asuprire.

Care este adevăratul concept al „libertății electorale“ în România, noi nu scim. Însă judecînd după cuprinsul depeși telegrafice de preste 1000 cuvinte, pe care a adresat-o un bărbat de talia lui Dimitrie Sturdza regelui despre cele întemplate la Tecuciu, judecînd faptul, că Ioan Brătianu, șeful partidului liberal și bărbatul eminent de stat cu atâtea merite pentru țeara sa, n'a fost ales în nici un colegiu, deși a fost candidat, trebuie să venim la convingerea, că „libertatea electorală“ este în România identică cu puterea guvernamentală.

Acestea le-am scos la iveală pentru a ne pute pronunța cu toată obiectivitatea asupra rezultatului alegerilor sîvrșite și a pute judeca încât alegătorii influențează prin votul lor asupra politicii interne și externe a României.

Scirile oficioase, prin care s'a vestit rezultat alegerilor, ne spuneau despre o învingere totală a guvernului. Noi nici că ne-am îndoit despre exactitatea acestor sciri, deși ele sunau pentru noi, care stam mai departe, cam enigmatice. Guvernul nu dispunea decât de un foarte mic partid, format numai în timpul alegerilor. Cum a putut acest mic și tinăr partid prevedè toată țeara cu candidații? — era între-

barea, la care noi nu ne puteam răspunde.

Publicarea listei celor aleși a arătat însă încurînd, că biroul de presă a socotit drept candidați guvernamentali nu numai pe junimiști, ci și pe conservatori.

Lărgirea conceptului „guvernamental“ în acest înțeles corăspundea sigur și vederilor guvernului, căci unele din alegerile candidaților din partidul conservator s'au făcut sub scutul guvernului.

Acest fapt ne-ar fi îndreptățit a presupune, că noul partid junimist s'a fuzionat cu vechiul partid conservator, se înțelege, pe baza programului politic dezvoltat prin proiectele de legi publicate înainte de alegeri.

Întrunirea senatului însă și constituirea lui ne-a dovedit, că partidul junimist n'a făcut nici un fel de fuziune cu partidul conservator. Căci pentru postul de president al senatului ambele partide își pun candidații lor: partidul junimist, spriginit de guvern, pe I. Crețulescu și partidul conservator pe generalul Florescu.

Din acest fapt fiecare om politic trebuia să tragă concluziunea, că partidul conservator nu numai că nu s'a fuzionat cu partidul guvernamental, ci că din contră el voese să fie considerat drept un partid opozițional. Cum guvernul a putut spriginî alegerea candidaților din un partid opozițional și a-i număra în șirul deputaților guvernamentali, pentru noi a rămas fără înțeles. Resultatul alegerii presidentului în senat a clarificat încăta situațiunea. Întrînd generalul Florescu, contra candidatului partidului guvernamental, majoritatea voturilor, nimenea nu mai putea sta la indeoală despre faptul, că puterea guvernamentală este a partidului conservator și nu în mâinile guvernului. Partidul junimist s'a dovedit de pe acum ca prea tinăr și prea mic pentru a se pute lupta cu celelalte partide.

Consecunța constituțională a acestui vot în senat nu putea fi decăt: sau demisionarea guvernului sau disolvarea camerelor.

Nici una din aceste două nu s'a întemplant însă. Guvernul a preferat a intra în pertractări cu majoritatea camerelor, formată de partidul conservator. Resultatul acestor pertractări a fost o fuziune între guvern sau partidul junimist și între partidul conservator.

Noi nu cercetăm după motive pentru-ce s'a urmat astfel și nu altcum. Pe noi nici că ne impoartă a scî din ce cauză s'a căutat fuziunea după alegeri

și nu înainte de alegeri. Noi constatăm faptul așa precum s'a întemplant.

Fuziunea s'a prezentat publicului în forma unei transformări a guvernului. Căpi junimiștilor, Teodor Rosetti, Petre Carp și Titu Maiorescu au împărțit fotoliile ministeriale cu căpi partidului conservator: generalul Manu, G. Vernescu și A. Lahovary. Scaunele presidiale în senat și în cameră s'au ocupat prin generalul Florescu și prin Lascăr Catargiu, ambii fruntași vechi ai partidului conservator.

Din cartea mai nouă a domnului Mocsáry.

(Părerile lui Bela Grünwald despre cestiunea naționalităților.)

Din scrierea politică publicată în urmă de dl Ludovic Mocsáry sub titlul „A régi magyar nemes“ pentru noi mai de interes este capitolul cu titlul de mai sus pe care-l publicăm în traducere verbală, rezervându-ne a ne face observările, după-ce onorații cetitori îl vor cunoaște întreg.

Dintre principiile directive, în al căror interes și-a scris Béla Grünwald cartea sa, ocupă politica națională un loc de prima ordine. Între marginile expunerilor istorice, cu care se ocupă, își dă Béla Grünwald părerile sale despre acest obiect, însă mai pe larg decăt ca într'o lucrare, care se ocupă cu critica serioasă a cărții sale, acelea să poată fi trecute cu vederea. Dar' și de altmintelea cestiunea naționalităților este la noi atât de importantă și atât de mult îngerează toate celelalte cestiuni politice, încăt abia se poate vorbi de materie politică fără a atinge și această cestiune.

În cele premergătoare am înșirat aserțiunile de căpetenie, în care se exprimă vederile lui Bela Grünwald. După obiceiul seu, el nu dă definițiuni precise nici acum, ci din numeroasele circumscieri și figuri pline de spirit mai mult se poate ghici decăt ceti, care este punctul seu de vedere. Ca și-când ar presupune dela cetitor, că și așa îl cunoașce fiecare.

„Așa și este. Scie fiecare, că Bela Grünwald este aderentul acelei politice, care în mod eufemistic se numesc politica națională. Tocmai așa se numesc și reuniunile de maghiarizare societății de cultură. El este credinciosul politice, care dice, că „un stat, o naționalitate“, care preinde, că trebuie lăfit maghiarismul în țeară cu presiunea tuturor mijloacelor, de care dispune statul.

„Bela Grünwald așa vorbește, ca și-când el cu punctul seu de vedere ar fi aderentul principiului național, care, precum se dice, este unul dintre principiile dominante ale secolului XIX. Dar' între acest principiu și

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Cuminte fără seamă.

— Poveste din popor. —

Ci că a fost odată ce a fost, că de n'ar fi fost nu s'ar povesti. A fost un om sărac, de sărac ce era nici focul în vatră nu-i ardea, cum duce vorba, sărac lipan. N'avea decăt o căscioară mică, hîrbuită ciur, o curțică și o grădină, în mijloc cu un singur pîr. Mai avea omul și nevastă, căci Românul vede Doamne, și sărac, nu se teme, că nu va avè cu ce și hrîni nevasta.

S'a însurat și omul nostru, măcar că la nunta lui n'a dat cu tunul, și din căsătorie i'a dat D-șeu o copilă mîndră și frumoasă ca un stog de grâu și cuminte fără seamă.

N'avea bietul om în câmp nici atât pămînt cît se pui piciorul; ear' cine n'are, trebuie să lucre la altul, care are, dacă vrea să trăească. Lucra și omul nostru, dar' scie D-șeu draguțel ce a fost pricina, nu putea sporî nici de leac. Bag-seamă n'avea noroc.

Avea însă omul din poveste un vecin bogat, putred de bogat, de nici nu scia cît are și cît nu. La acesta lucra săracul mai în toate zilele.

Odată, tocmai când era sapa cucuruzului în putere, mergînd bogatul la câmp să vadă ce mai fac și cum se poartă lucrătorii, din trecere de vreme vorbind mai cu unul, mai

cu altul, ajunge cu vorba până la vecinul sărac.

— „Ce mai dici d-ta de lumea asta, vecine Pavele?“ — Așa se chema omul.

— „Ce se mai dic, d-le vecine. Tot ce am mai dic. Vai și ear' vai. Așa trebuie să dici săracul, că nu poate altcum. Apoi d-ta poți dice bine; căci scii cum a dic cine a dic:

„Cine poate, oase roade,

„Cine nu, nici carne moale.

„Nu scii nici eu ce se mai dic“, continuă săracul, vîrjînd, că bogatul ascultă, „mi-se pare, că lumea e pusă cu susul în jos, de par'că se împlinesc vorba căntecului:

„Unii sapă viile,

„Alții beau vinurile,

„Unii lucră 'n capul gol,

„Alții beau de se omor.

„Dar' nu-i nimic, roata cînd merge calcă pe toate spițele și nici un suș fără scoborîș.

Apoi am tot audiat din bătrîni, că D-șeu nu face alta, decăt tot încarcă și descarcă.“

Era adevărat bietul Pavel cam supărat pe bogatul, dintr'o vorbă din zilele trecute, și acum s'a apucat să-l cam împroaspete cu câte o vorbă de așa.

Bogatul însă, om din fire vîrtecat, s'a făcut a nu înțelege unde bate cu vorba și dice: — „Apoi drept să ai vecine, numai trebuie să scii, că D-șeu dă omului, care se roagă. D-ta însă nu te prea rogi lui D-șeu și 'mi-se pare, că nici nu scii ocinașele, care trebuie să le scie tot creștinul botezat. Apoi dacă nu te

rogi lui D-șeu, nici nu-ți dă. Copilului până nu plînge, nu-i dă mamă-să țîță.“

Pavel și-a perdut voea de vorbă. I-a intrat până în mîduvă înfruntarea, că el nu se roagă lui D-șeu. A tăcut și a înghițit, vorba ceaia: „Bogatul greșese și săracul se roagă de iertare.

În dimineața următoare Pavel dice cătră nevastă: „Nu mai merg la lucru, n'ai audiat ce a dic ieri vecinul?! Sed astăzi acasă se mă rog lui D-șeu, să ved' îmi va da ceva?!“

Vîrjînd nevasta, că nu-i glumă, i-a dat pace și s'a dus singură la lucru.

Mergînd bogatul să vadă de lucrători, Pavel nu-i. Întrebă de nevastă-sa, aceasta îi spune pricina. Întorcîndu-se bogatul acasă, cătră ameași se duce în grădină să vadă ce face Pavel.

Acesta s'a fost dus în grădină și îngununchiînd sub pîr, se ruga lui D-șeu și dicea: „Doamne, Doamne! Dă-mi o sută de zloți, dar' o sută întreagă, căci de va lipsi numai un crucer, nu-i iau.

Bogatul de unde s'a ascuns a audiat, și ce s'a socotit? S'a socotit să facă o glumă. Se duce în casă și ia din ladă nouăzeci și nouă de florini, adevăc fără unul o sută, îi băgă într'o pungă nouă și când săracul la ameași s'a dus în casă să mînce, i-a pus în locul de rugă.

Isprăvind Pavel cu mîncarea, se întoarce la locul de rugăciune și începe a depăna la

mătăni cu capul până la earbă; când deodată se lovesce de punga cu banii.

„Doamne mulțumescu-ți. Dar' să ved' mai întăiu, sînt tocmai atâți căpi am cerut.“

Se pune pe earbă, varsă banii în poala cămeșii și începe a număra: unu, doi, trei... nouăzeci și nouă.

„Măi, măi, era să fac boșici la degete de numărat. Atăția bani nu am vîdut de când 'mi-a crepat D-șeu ochii. Numai unul de mai era, ar fi oblu suta. Dar' se vede, că n'a avut D-șeu punga și cu zlotul cel unul a cumpărat. De bună-seamă așa e treaba, punga face un zlot, că uite, e chiar nouă de nouță. Pagubă că nu-i și unul mîrunt, ca să merg să beau un ciocan de rachiu, că m'am spetit făcînd la mătăni.

„De schimbam nu schimb, să-i arăt nevetei întregi întreguți, toți toți. Doamne, îți mulțumesc și pentru acestia. Îmi vei da și cel unul, când vei avè și când vei pute“. Cu vorbele acestea a plecat Pavel în casă, mai borborosînd cînd era la ușe bine-a dic cine-a dic: „Cînd va vrè D-șeu, și dracul vine la om cu colaci.“

Bogatul a audiat tot, dar' n'a dic buche, a cugetat, că va fi glumă.

Seara venindu-i nevasta dela lucru, Pavel de bucurie sta să-și sară din pele.

„Ce ai căștigat astăzi, nevastă, dacă ai robotit toată ziua la lucru?“ — o întrebă Pavel zîmbînd. „Eată eu, dacă m'am rugat lui D-șeu, am căpăt nouăzeci și nouă de

zloți. Am cerut o sută și așa am dic, că numai un crucer dat a lipsi, nu voi lua banii. Cînd i-am numărat, am găsit numai nouăzeci și nouă. Stam în cumpene ce să fac, dar' m'am gîndit, și nici nu poate fi altcum, că punga de bună-seamă va face un zlot, că-i nouă, ori se poate că D-șeu n'a avut, dar' 'mi-l va da mîne ori poimîne, cînd va putè, pentru lucră acesta nu-i nici o supărare.“

Femeia nu scia ce să facă de bucurie.

În vorba aceasta intră bogatul în casă. — „Bună seara! Ce mai faci, vecine. Astăzi nu ai venit la lucru?“

— „N'am venit, vecine, și nici nu voi mai veni. Îți mulțumesc de stat, că tare m'am folosit!“

— „Lasă vorba la o parte, vecine, nu crede, că Dumneșeu dă cui va banii numai așa pe puf! Eu am pus banii sub pîr, căci am audiat cînd ai dic, că de va lipsi numai un crucer, nu-i vei lua. Am lăsat lipsă un zlot și tu tot i-ai luat. Dă-mi banii, că sînt ai mei; eu am muncit pe ei.“

— „Scii ce, vecine, cu vorba asta mai bine îți plătia alt necaz, și dacă vrei să nu ne vie potcă cu d-ta, mai bine eși pe unde ai intrat, că mai de bună dai, ear' de nu, îți spun verde în ochi, că ești cum nu-ți place. M'ai înțeles? Nu te juca cu dracul, că-ți va rupe capul. Și apoi dacă te bucuri și la crucerii, care 'mi-i a trimis mie Dumneșeu, îți spun rupt ales, că nu ești om de omenie. Afară din casă cu un minut mai

punctul de vedere a lui Bela Grünwald este mare deosebire. Nu este corectă aserțiunea lui Bela Grünwald, cuprinsă între celelalte, că „secolul XIX. prinde unitate națională ca basă a statului“. Aceasta este postulatul centralității, care însă nu este produsul secolului XIX. însuși pentru libertate, egalitate și frățietate, ci este produsul regatelor absolute omoritoare de constituție, care s'au format în secolul XVII. și XVIII. Tendințele naționale ale sec. XIX. n'au pornit din ideea de stat, ci din individualitatea națională, și nu din individualitatea națională ca basă a existenței statului, ci întors existența statului ca basă a existenței naționale, pentru că așa se dice, că fără existența statului naționalității nu pot trăi și nu se pot desvolta ca individualități naționale.

„Dar' aceste două vederi se întâlnesc în aceea, că într'amendouă este cuprins principul exclusivității, principul, că într'un stat nu poate fi decât o naționalitate.

„Bela Grünwald precede dela ideea de stat. Înaintea lui statul este scopul cel mai înalt, înaintea lui statul stă la înălțimea unui principiu. Înaintea lui toate celelalte sunt numai mijloace și au numai atâta valoare, întru-cât servesc scopului, adică întăririi organismului de stat. Toate sentimentele, pe care conștiința națională le stărnesc sau le ține treze, însăși limba, care este expresiunea individualității naționale, înaintea lui sunt numai mijloace ale alcăturii și consolidării unității statului și numai ca atari sunt de importanță. Pe sentimentalitatea și fantasmagoria națională el nu dă mult. El nu pretinde dela om însuși, pentru naționalitate, pentru-că este semnul stimei de sine, ca omul să fie cu aripire către naționalitatea sa, și este postulatul stimei alta a nu fi înfestat în sentimentele naționale. După el însuși pentru naționalitate este o datorință cetățenească, fiind datorința fiecărui cetățean să aducă din toate puterile sale la valoare mijloacele, care servesc spre susținerea și întărirea statului. Din contră însă după noțiunea modernă a tendințelor naționale naționalitatea nu este mijloc, ci scop de sine, ear' mijloc este statul, care are să asigure susținerea și desvoltarea naționalității. Statul numai întru-cât este respectat, întru-cât susținerea și desvoltarea naționalității întru-insul și printru-insul sunt posibile. După această noțiune cea mai supremă datorință a fiecărui om este a fi cu aripire către naționalitatea sa și a desvolta cea mai zelosă activitate pentru dinsa, și cel mai înalt drept al fiecărui om este ca să nu fie vătămât în sentimentele sale naționale și să nu fie împedat în exerciciul cea mai largă a acestui drept al seu. Dar' fie statul, fie naționalitatea scopul de sine, în amendouă cazurile este necesar ca să fie un stat și o naționalitate; în primul caz pentru-că între cetățenii statului să nu fie de aceea, care nu-și implinesc datorința cetățenească, de care a fost vorba; întru-aldoilea pentru-că naționalitatea alcătuitoare de stat să fie stăpână în casa proprie, și să nu o împedec, să nu o restrângă nimenea.

„Cu toate însă, că într'un lucru important se unesc, cele două puncte de vedere în praxă pot avé consecuente cu totul deosebite. Și unul și altul presupun o naționalitate dominantă, dar' în casurile de acela, unde este imposibil a valoarea principul, că „o țarmă un păstor, un stat o naționalitate“, consecuentele acestor două puncte de vedere în praxă sunt cu totul deosebite. Dacă d. e. lucrul stă așa, că rivalizează două naționalități pentru întâietate, apoi ideea de stat se întreabă: oare din

curând, că dacă nu, nu seiu de eu, cine-a culege cucurazul, care l'ai săpat.“

Vede bogatul că gluma se îngroșe. Totuși nu s'a mîniat, ci a dis către Pavel zimbind:

— „Măi vecine, dacă nu vrei eu bine, să scii, că te dau în judecată, și ar fi mai bine să nu mai umblăm prin ușile domnilor.“

— „Dă-mă și dincolo de judecată, mie tot atăta îmi face, banii sînt ai mei, și numai acela, care mi-i'a dat, mi-i mai poate lua.“

Bogatul în ziua următoare se duce și pîresce pe Pavel la „domni“, dar' domni îi spun bogatului, că numai împăratul le poate face judecata; că ei pricina aceasta nu seiu după care paragraf se o judece. Bag-seamă pe atunci și domni erau mai cu dreptate ca acum ori mai proști; și nu seiau schimonosi legile ca în ziua de astăzi.

În ziua cealaltă des de dimineață se duce bogatul la Pavel. „Gat-te, vecine, să mergem aji la împăratul, că ne-a sorocit acolo pe amendouă pentru bani.“

„Bine, vecine, merg bucurosi. Numai ceva mă strică. Acolo nu poți merge numai așa. Uite, eu sînt gol și te-aș ruga pe d-ta să faci bine să-mi dai o cămeșă, că, uite, a mea e ruptă și nu pot merge așa; ear' ca să stau să-mi-o cărpească, vom zăbovi prea mult și mi-i se nu se mînie împăratul. Apoi de pe partea banilor, vor fi ai aceuia, care are drept, de aceea noi tot vecini buni să rămănem.“

1. „Ce zboară fără aripi?“

2. „Ce fuge mai tare în lume?“

3. „Ce e mai gras în lume?“

amendouă, care este mai potrivită a se susține statul și să-l întărească organismul; și va fi aplicată a da sceptorul domniei în mîna aceleia, care i-se pare mai destoinică. În cazul acesta naționalitatea, care din respect către stat trebuie să cedeză celelalte rolul conducător, trebuie să abdică și anume nu numai de dreptul de a domni, ci și de dreptul de a exista ca naționalitate, căci a abdică dela sine, a se contopi în altă naționalitate și prin aceasta a depărta cea mai mare pedecă din calea unității sau a întăririi organismului de stat, este cea mai înaltă datorință cetățenească. Aici prin urmare n'are loc compromisul sau *modus vivendi*. După-ce s'a clarificat odată întrebarea: care naționalitate are să primească în interesul statului rolul conducător, cealaltă nu mai are nici un drept să existe. Din contră după ideea de naționalitate, ear' nu de stat, naționalitatea nu abdică dela pretensiunile sale la nici un caz, căci voese să rămână în toate împrejurările ceea-ce este. Prolungă sentimentul de naționalitate, interesele statului sau toate celelalte interese private vin numai în ordinea a dona. De aceea, dacă nu-și poate asigura rolul conducător, la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

„Noțiunea aceasta din urmă presupune sentimente naționale mai sincere, mai calde și de aceea mai naturale. Isvorul acestuia este simțirea, ear' al celelalte reflexiunea; la aceasta hotărăse vocea irresistibilă a naturii, la cealaltă punctul de vedere a oportunității. Și de aceea am dis în capitolele premergătoare, că alipirea străbună instinctivă către maghiarism, de ale cărei manifestațiuni naive Bela Grünwald face amintire despectivă și aproape compătimitoare, a fost adevăratul sentiment național, la care cu siguranță putea conta națiunea maghiară în toate împrejurările. (Va urma.)

a-l face egal; trebuie economicese să-l emancipăm, să-l apropiem condițiile culturale, sociale, de d-voastre clasa conducătoare. Când se constată tocmai din această mișcare, că un popor neglijat economicese nu voese să scie de naționalism și de continuitate credințelor și a idealului. Când la dînsul foamea și miseria e bariera netrecută către cei-ce îl conduc, trebuie oare să ne facem iluziuni?

Până când cele patru milioane de țărani zac în nesciință și în sărăcie, noi nu avem o temelie solidă pusă naționalității noastre.

Să încercăm dar' cu școala trecutului, cu metoda și cu tendințele acelea, care nu ne-au dat până astăzi ca rezultat decât decepțiuni. Și oamenii nostri politici în mare parte încă pe țaran îl hrănesc numai cu vorbe, cu formule și cu speranțe frumoase. Puteți să conțați nu seiu pe ce; pe țaran nu.

D-lor, când am perdut Basarabia m'am încercat și eu să fac propagandă printre țărani. Ei m'au întrebat: „Încătre este Basarabia?“ Căci nu înțelegeau ei, că se poate lua o țeară politicese. Le-am spus, că Basarabia ne-a luat-o Rusia.

Ei bine, d-lor, scii ce mi-au dis țărani? „Apoi în Rusia noi scim, că fiecare țaran are 25 de pogoane și-i mai dă împăratul și boi și unelte.“

De unde seiu țărani toate acestea? Tot noi le-am spus prin jurnale, prin discuțiunile din parlament. Le-au spus-o, d-lor, și acei oameni, care își impart marfa lor pe sate, icornarii; aceștia vorbesc cu țărani, și la câminul acestora, la foc le-au istorisit țăranilor cum este viața în Rusia și care este traul economic al țăranului rus.

Cît nu trebuie dar' să lucrăm pentru întărirea sentimentului nostru de naționalitate!

Ni se face o imputare, că de ce tot vorbim de intervențiunea statului în regularea raporturilor dintre proprietar și țaran. Apoi, d-lor, cine a intervenit pentru toate câte s'au făcut în această țeară, dacă nu statul? Căile ferate nu s'au făcut de către stat pentru clasa dirigență? Protecțiunea industriei naționale nu este tot în interesul clasei dirigență?

Chiar aci și dincolo la senat nu sînteți d-voastre majoritatea? Ei bine, nu statul, nu d-voastre v'ați dat mijloace băneșeci? Aji luat mesuri ca să opriți articolele din străinatate, care vă fac concurență? Nimic nu a rămas, care să nu vi-se doe de stat. Banca națională, creditele agricole, băncile fonciare nu le aveți toate dela stat? De ce statul n'ar interveni și pentru clasa nenorocită a țăranului, care așteaptă mîntuirea de ori-unde? Priviți Transilvania; prisosul poporațiunii dintr'insă vine aici și muncesce; treceți acolo și veți vede pentru-ce țăranul transilvănean vine aici? Țăranul nostru n'are nici un folos, că trăese aici, și Dumneșeu scie ce se va întempla cu dînsul!

Deci dar' cu ocaziunea acestei interpelări aducem înaintea d-voastre aceste adevăruri, care trebuie să ne călăuzească de aci înainte intru ce vom avé să facem. Mai cu deosebire dacă voiți să fim o țeară cu pretențiuni de civilizațiune și când țăranul muncitor este abandonat în voea sorții și lăsat ca să vegeteze.

Ei bine, avem o unitate politică, purtăm toți în chip oficial numele de Români, clasa dirigență vorbesc în numele poporului român; toate acestea sînt minunate. Dar' când ne întrebăm în parte, oare statul cult, cărmuitor, este puterea și țaria statului, sau țăranul? Cum? Noi formăm națiunea? Ei, țărani o formează, de aceea să avem mare grije, căci din pricina muncii excesive, a rîului trau, a

Se întorc oamenii nostri acasă. Bogatul avea un porc în cotef, care de patru ani l'a fost pus la îngreșeat, și era gras de nu l'mai încăpea cotețul. Avea o iapă, cu care mergea la vînat, nu avea trebuință de căni și de pușcă; căci prindea iepurele cu fuga, și lovea cu biciul lui cel cu trei gloanțe de plumb în cap — și mîncea tocană de iepure. Bietul sărac n'avea nimic cu ce se lăuda și mergea acasă, sta de par'că era plouat, și povestind nevestei întempletarea, se jeluia, că ce să scie el spune.

Copila lui era acum aproape de cincispredece ani. Nu fi supărat, tată, că îți spun eu ce e mai gras, ce zboară fără aripi și ce fuge mai tare; și i-a spus că asta și asta și asta, și omul nostru a durmit odihnuit.

Dimineața pleacă vecinii, ear' bogatul se scotocia, că dacă va întreba pe Pavel întâiu, și va dice, că e bine, și știe, că și el a voit, să dice tot acele lucruri. Dar' nu i-s'a sfitit.

Întreind împăratul, întreabă pe bogatul: „Ce e zboară fără aripi.“ Peatra când o arunci cu mâna... „

Ce fuge mai tare? „Calul meu, că prind iepurele în fugă cu el și-l lovesc cu biciul, de îl omor.“

Ce e mai gras în lume? „Porcul meu, împărate că-l îngraș de patru ani și acum nu-l mai încapă cotețul.“

„Bine“, dise împăratul, „când îl vei tăia să-mi dai și mie un cărnaț.“ (Va urma.)

„Bine“, dise împăratul, „când îl vei tăia să-mi dai și mie un cărnaț.“ (Va urma.)

„Bine“, dise împăratul, „când îl vei tăia să-mi dai și mie un cărnaț.“ (Va urma.)

„Bine“, dise împăratul, „când îl vei tăia să-mi dai și mie un cărnaț.“ (Va urma.)

vieței sale misere și a sărăciei lucie, la care ajuns, a degenerat rassa; în unele localități s'a idiotisat, s'a imbecililat; acestea sînt adevăruri; luați statisticile, cetii și d-voastre; căci sînt atâtea broșuri scrise de medici, atâtea tractate economice scrise de economiștii nostri; boale ca pelagra, ca alcoholismul, anemia, sînt minciuni? De unde vin ele, dacă nu din miseria putredă, în care trăese?

Mai îngrijii, d-lor, încă de un lucru: aveți grije, ca soldații să nu mai ducă în sate și otrava sifilis-ului, care a început a băntui pe țărani; căci ei nu se caută, ci spun, că au călcat în loc rău; nici nu au cunoscință despre răul, care i'a atacat. Aceștia sînt lucruri, care toate la un loc reclamă toată grija; nu e vorba numai de tocmele agricole, e vorba de un sistem întreg de regenerare și de ameliorare a țării rurale, și d-voastre, d-lor miniștri, care spuneți, că sînteți oameni de era nouă, care dicit, că studiați în mod științific cetiuile acestea, eu tocmai științificeșce vă rog să aveți grije de ameliorările cerute, ear' cît pentru morții din acele zile fatale, acești morți ai acestei nenorocite clase maritare; morții, care poate ar fi fost și nebuni, pelagroși, și care puteau să fie în număr și mai mare; căci, când într'un moment dat necazul deborează, mânia șgduie, atunci slăbiiciunea atât de completă preferă moartea; trageți un vîl negru și nepătruns asupra lor, lăsați în istoria națională să se fie un tunul, o peatră de amintire tristă a unei stări de lucruri, care să se știrzească aci, și căutați a face să se uite sîngele versat prin îmbunătățiri urgente cerute; nu mai dați ocaziune să se pună în luptă mai mult sînge, mai mulți copii ai țerei, ei sînt destui și gata să se jertfească, dar' să scie, că e pentru viața bună, pentru binele țerei. Și pentru-că eu pun cetiuile țăranilor mai presus de ori-ce deosebire în credințele partidelor noastre politice, eu cred, că patriotismul, inima nobilă, sentimentele d-voastre taturor fără deosebire, căci eu nu sînt aliatul nimenuia, nu m'au trimis alegătorii aici să mă aliez cu un partid, care e dușmanul celui-alt, eu sînt aliat cu d-voastre toți, și sper, că veți face tot binele posibil; căci vîd, că de câte-ori a venit în discuțiune cetiuile țărăneșeci, le-ați ascultat cu mare răbdare, lucru, care pentru mine e de bun augur.

Eu vuiu transmite fraților mei țărani aceste bune începuturi, ca să aibă credință în viitor. (Aplause prelungite.) (Va urma.)

„Aplause prelungite.“ (Va urma.)

și puțină prin Elveția. În Ungaria a nins zilele acestea pe la Sătmăr, Trencin, Ungvár, Cluj, Sibiu și Arad, dar' preste tot local abia de 1-2 milimetri. - Timpul în Europa e noros, sînt de a se aștepta zile schimbătoare, vînturi, timp uscat și foarte rece.

În închisoare.

Studiu de psihologie socială.

Unul din bărbații cei mai marcați ai partidului democrație din Franța, dl Emile Gauthier, după-cum se știe, a fost condamnat în anul 1882 la cinci ani de închisoare pentru nise delictu politice. Grațiat în anul 1885, el a trăit va să zică treizeci și cinci de luni în temniță, ceea-ce i-s-a permis a cunoaște de visu și prin o experiență personală ceea-ce se petrece în această lume a închisorilor, atât de necunoscută, cu toate-că multe s'au scris până acum în această privință.

Dl Emile Gauthier a publicat de curînd în revista „Archives de l'antropologie criminelle et de sciences pénales“ un articol intitulat: „Lumea temnițelor, note de un martor ocular“.

Din aceste note se vede bine, că această lume își are istoria ei, moravurile ei, obiceiurile ei, tradițiunile, concepțiunile, nevoile, morala, vanitatea, eroii, gloriile, limbajul, literatura chiar, arta și poesia ei. Ca să cunoști bine oamenii din această lume, îți trebuie să fi trăit printre ei, nu ca un simplu spectator, dar' ca un tovarăș al lor, într'un cuvînt, ca să îi prizoniseri. Numai astfel poți pătrunde inima acestei lumi.

Unul din caracterele cele mai deosebite ale acestei lumi este sentimentul adînc ce este în inima acestor oameni, anume, că ei știu, că există o prăpastie între lumea lor și societatea din afară. Ei se consideră ca o altfel de rasă, de dată astrocismului și desconsiderațiunii; dar' ceea-ce e mai furios e faptul, că chiar în această stare a lor ei nu se simt degradați, ci din contră sînt mîndri înca.

Nu e rar de tot ca să vezi deșinți, care voese să se facă valoroși prelîngă camere-rii lor, pentru a face ca prestigiul lor să crească, închipuiesc fel de fel de romane, căr-pesc la minciuni, că dinșii au jucat rolul de eroi în cutare și cutare afacere criminală, că dinșii sînt acei care au comis faptul cel mai odios, și se fălesc înaintea unui cerc de auditori, care rămîi înlemniți, că dinșii au făcut omorurile cele mai grozave, de care nici dinșii n'au creșut vre-odată.

În această privință dl Emile Gauthier dîce, că în decursul acestor optzeci și trei de săptămîni, cât a stat el în diferitele închisori din Paris, fie la St. Pélagie sau la Santé, a fost acolo lovit și mirat de respectul ce-i arăta turma „dreptului comun“; el își închipuia, că acești miserabili conservă încă în decadența lor un fel de simț moral, dovadă, că seiu să distingă între un condamnat politic și un condamnat pentru spargere sau tîlhărie sau falsificator, etc.

Aceasta era o greșală ne mai auzită. Respectul ce-l arătau d-lui Gauthier provenia din aceea, că el se „bucura“ (în limbajul lor) de o pedeapsă mai mare. Publicistul democrat era decanul lor, purta un fel de „aureolă“, căci prelîngă cei cinci ani de închisoare mai avea și altă pedeapsă, anume: supravegherea polițenească pe timp de un an de zile.

Deșinții, când sînt între dinșii, le place a se lauda și a vorbi cai verși pe păreți, dar' când sînt față cu autoritățile, se milogesc și se pleacă, se gudură, par'că ar fi cei mai nevinovați din lume și că ar fi victime numai ale unor erori judiciare.

Una din curiozitățile lumii temnițelor sînt și inscripțiunile ce acoper toate zidurile. Aceste inscripțiuni sînt săpate cu cea mai mare răbdare cu virtul unui ac sau cu o bucată de sticlă. E foarte important de a ceti aceste devise pline de sentimentalism și de obscenități, aceste cântece bizare, câte odată de o inspirațiune dulce, melancolică și tandră, aceste expansiuni, candidie și cinice în același timp, aceste declarațiuni de amor ne mai auzite și aceste imnuri dithyrambici; într'un cuvînt în această epigraphie penitenciară se află de cules o comoară de documente psihologice.

În adevăr păreții posturilor de poliție, ai tuturor celulelor, ai coridoarelor, fără a mai vorbi de aceia ai latrineleor, sînt pentru deținut și teatru și tribună, și jurnal și birou de informațiuni, într'un cuvînt toate. Dinșii sînt în contra tuturor trădărilor și pe zidurile temnițelor se află săpat cu litere mari: „Moarte trădătorilor“.

Mai este în temniță, dragă Doamne, și o bibliotecă, toate cărțile sînt pline de criptograme; tuburile de apă servesc de comunicațiune vocii; într'un cuvînt nu a rămas nici un obiect, pe care dinșii să nu-l fi utilizat pentru a pute comunica între dinșii.

Dinșii sînt foarte șireți. Așa d. e. e interdiș deșinților de a păstra la ei cea mai mică sumă chiar. Când intră în temniță sînt căutați până la pe și toți banii ce se găseșo ja ei li se ia și se depun la secretarul areștului.

Cu toate acestea e imposibil de creșut ce sume mari circule în interiorul temnițelor. Sînt unii, care posed până la 200 fr. în aur, ear' alții până la 1500-2000 franci în bilete de bancă.

Cât despre tutun nici nu mai încape vorbă, nu există nici o temniță din Franța, unde cu toată severitatea și asprimea pedepșelor se nu fumeze toți dela mic până la mare. Ce e drept, costă cam mult tutunul, — un pachet de 50 bani costă 2.50.

În privința jurnalelor chiar deșinții, care sînt finiți la secret, își procură jurnale de ceșit.

Și eată atâtea ființe inteligente, paciente, sînt perdue pentru societatea omenească! Ce perdere, că nu le poți utiliza pentru binele obștesc.

VARIETĂȚI.

(Desgropări în Cartagena.) În se-diința dela 30 Noemvrie a academiiei de inscripțiuni și arte frumoase din Paris marchizul Melchior de Voguë a comunicat rezultatele se-păturilor ce a făcut acum de curînd d-nul Delattre la Cartagena, și anume pe movia Byrsa și la așa numita Gamart-Necropolis. În primul loc s'a găsit un șir de morminte din primele timpuri junice ale Cartaginei.

Unul din aceste morminte era cu totul neatins. Cadavrele zăceau pe paturile lor încungurate de arme, petri scumpe și vase de pămînt, a căror descoperire imprăscie o nouă lumină asupra istoriei artei celei mai vechi. Din cele descoperite la Gamart-Necropole reese, că aceasta își are începutul din timpul Romanilor și că a fost mai cu seamă destinată pentru colonia israelită. Marchizul de Voguë, care așteaptă să primească încurînd fotografiile și planurile părintelui Delattre, distînsul misionar african, va da academiiei deslușiri mai detaliate.

(Copii criminali.) Dintr'un raport al secretarului de stat din Englitera se constată, că actualmente sînt în Englitera 223 de copii de ambele sexe mai mici de 12 ani în închisoare preventivă.

Toți copiii acestia sînt acușați de crime mari și, afară de puține excepțiuni, toți sînt ocupați în închisoare cu lucrări mici, de legat cărți, de dulgherie etc. Ei se poartă liniștiți și sînt ascultători. John Husband, un copil de 11 ani, care fără nici un motiv a tăiat gî-tul unui camerar al seu și a fost areștat și de-tele acestea, a rugat pe inspectorul penitenciarului să-i aducă cărțile și caietele, căci, după-cum observă dînsul, nu voese să neglijeze studiile de școală „din cauza acestei prostii“.

POSTA ULTIMĂ.

Viena, 19 Decemvrie n. Monar-chul și Archiducii vor participa în persoană la înmormîntarea contelui Leo Thun.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI“.

Bucureșei, 20 Decemvrie n. La desbaterea adresei camera a respins amendamentul deputatului Ionescu, care a vorbit în favorul unei neutralități absolute a României pentru uniunea statelor balcanice și se adresează cătră rege cu rugarea a urma politica aprobată de întreaga națiune.

Bucureșei, 20 Decemvrie n. După o consultare de șapte cîsurî curtea de cassăție a condamnat pe fostul ministru Anghelescu pentru mituire la trei luni temniță, 5000 franci amendă, 30.000 franci despăgubire și la perderea tuturor drepturilor de cetățean.

Sofia, 20 Decemvrie n. Ministrul de justiție Stoiloff a demisionat din cauză, că Sobrania a refuzat primirea mai multor articli însemnați din codul penal nou.

Paris, 20 Decemvrie n. Challemel-Lacour a dîs: „Astăzi se tractează de viitorul Franței, care, rumpînd cu glorioasa monarhie, se află astăzi în pozițiune a se dejosî înaintea oamenilor celor mai miserabili. Cabinetul actual accelerează crisa“. Vorbitorul termină cu un apel cătră dreapta, de a se uni cu bărbații ordinei și ai libertății din stînga pentru a scăpa patria din primejdie. (Aplause insuflețite.) Întreaga adunare se ridică de pe foteluri. Say cere, ca această vorbire să se afișeze în toate comunele. Floquet accentuează, că va cere la cas de lipsă întregirea legislațiunii pentru a preveni pericolele descrise.

Constantinopol, 20 Decemvrien. Pe insula Creta domnesce o mare iritațiune. Adunarea națională a adresat Sultanului o depeșă telegrafică, prin care cere revocarea guvernorului general.

Bibliografie.

O carte interesantă pentru brutari a apărut de curînd în ediția a 5-a corigată și augmentată în Weimar la B. F. Voigt și are următorul titlu: „Das Bäcker-Gewerbe der Neuzeit“. Această carte cuprinde tot ce este mai important din meseria brutăriei, dela originea meseriei acesteia și până în ziua de azi. Cartea este scrisă de A. Cnyrim și publicată de L. Iost, brutar în Weimar. Are și un Atlas cu 16 tabele în folio și 82 ilustrațiuni în text.

„Foia Dicesană“. Organ al Eparchiei gr.-or. rom. a Caransebeșului. Apare odată în săptămîna: Dumineca. Anul III. Nr. 49 dela 16 Decemvrie. Cuprînsul: O cestiune socială. — † Gherman Angyelici, patriarchul sêrbesc. — Anticitățile romane aflate în Bă-natul Timișian. (Continuare.) — Din învățămîntul intuitiv geometric. — Învierea morților. (Fine.) — Varietăți — Concurs.

„Românische Revue“. Anul IV., fasci-colul XII. pe Decemvrie cuprinde: Einiges über den Gang und die Entwicklung der Theologischen und Clericalen Cultur in der Bucovina, von Isid. Ritt. v. Onciul, Deutsch v. Const. Morariu. — Die romänische Thronrede. — Der Pressprozess der „Romänischen Revue“. — Breitschuler und Dürcher, Romän. Märchen, Deutsch v. P. Brosteanu. — Ein Romäne... (Gedicht). — Glück und Verstand. Romän. Märchen, Deutsch v. B. F. Kaurek. — Rundschau. (Zur Lage der nicht-magyarischen Abgeordneten im ung. Parlamente. Der Pressprozess gegen General Traian Doda. Ein neues Buch von L. Mocsary. Die Pressefreiheit in Ungarn.) — Zum Jahreswechsel. — Insetate.

Extras din foi bisericești și școlastice.

Post vacant:

— Un post de învățător la școala confes. gr.-or. din comuna Bogodînt, protopresbiteratul Bisericei-albe. Emolumentele sînt: În bani gata 300 fl. v. a.; paușale de conferențe 10 fl.; pașal de scris 5 fl.; 32 metri de lemne, din care are a se încălzi și școala; două jugere de pămînt livadă, grădina de legumi și curțir liber. — A se adresa până în 27 Decemvrie st. v. a. c. la oficiul protopresbiteratului gr.-or. în Ia m.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitațiuni:

— 5 Februarie st. n. 1889 imobilele lui Mihail Papp de cătră judecătoria cerc. din Nagy-Károly. — 29 Ianuarie st. n. 1889 imobilele lui Geza Csajkos (în H.V.-Pécs) de cătră tribunalul reg. din Dobrițin. — 28 Decemvrie st. n. a. c. imobilele vîduvei după Aloisiu Engel de cătră judecătoria cerc. din Nagy-Káta. — 28 Decemvrie st. n. a. c. imobilele lui Ludovic Rugáts de cătră executorul jud. din Rékás.

Concursuri în provincii:

— Contra Antonia Bruck în Zombor. Conc. oms. Henrie Hettesheimer; masa crt. Ioan Cziedler. Term. de ins. 15 Ianuarie, proc. de licid. 5 Februarie n. 1889. — Contra M. Rosenberger în T. Ujlak. Conc. oms. Iuliu Tolvay; masa crt. Balint Szege. Term. de ins. 22 Decemvrie n. c., proc. de licid. 7 Ianuarie n. 1889.

Post vacant:

— Un post de administrator la carcerelo din Seghedin, cu salar de 800 fl. și 150 fl. relut de curțir. — A se adresa în două săptămîni la autoritățile competente.

Buletin meteorologic.

Table with 4 columns: Presiunea atmosferică în mm., Temperatura după Celsius, Maximalul și minimalul temperatură, Direcția vîntului. Date for Sibiu, 20 Decemvrie, 6 oare dimineața.

Din țeară, 18 Decemvrie, 7 oare dimineața.

Table with 4 columns: Stațiuni, Presiune atmosferică în mm., Temperatura în mm., Vîntul. Data for various locations like Budapesta, Sătmăr, Cluj, Orșova, Timișoara, Arad, Panciova.

Sosiți în Sibiu.

La 19 Decemvrie n. Hotel „Melzer“, Neumann, comerciant din Făgăraș. Conte Bethlen din Șeica-mare. Leonhardt, senator din Sebeșul-săseș. Hotel „Habermann“. Ioan Mezey, cu soția, cîntăreți din Budapeșta. Hotel „Tunyogi“. V. Binder, cu familia, din Agnita. N. Eitel, apotecar din Rîmnic. Ludovic Báldy, funcționar de vamă din Turnu-roșu.

Economic.

Exportul de cereale al Austro-Ungariei. Din datele de curînd publicate ale ministerului de comerț aflăm, că exportul de cereale austro-ungare în anul acesta a fost destul de îmbucurător. Raportul ministerial ne spune, că exportul nostru în anul 1888 a ajuns cifre cu mult mai mari ca în anul trecut. Pe când însă în anul 1887 orzul a fost articolul cel mai important în exportul de cereale, în anul 1888 s'a exportat orz puțin, dar' cu atât mai mult grâu.

În luna lui Septemvrie a. c. s'au exportat măji metrice:

Table with 2 columns: Cereale, Cantitate în m. m. Data for Grâu, Săcară, Orz, Porumb, Făină.

Laolaltă cu diversele articole în cantitate de 24.325 m. m. s'au exportat din Austro-Ungaria 1,440.924 măji metrice, în vreme-ce exportul din Septemvrie 1887 a fost de 1,376.119.

În ambele luni ale campaniei de export, August și Septemvrie a. c., a ajuns exportul următoarele cifre:

Table with 2 columns: Cereale, Cantitate în m. m. Data for Grâu, Săcară, Orz, Porumb, Ovės, Făină.

Preste tot s'au exportat 2,379.216 m. m., ear' în anul trecut 1,903.980 m. m. Exportul grăului, cum vedem, a crescut cu 571.670, exportul de făină încă a crescut cu 146.956, pe când exportul de orz a scădut cu 251.150 m. m.

Acest export corîspunde numai în parte așteptărilor, deși el arată cifre mari la câte un soi de cereale. În urmă e de luat în considerare, că cele mai multe comande de export din străinătate nu s'au putut efectui în lunile de campanie August și Septemvrie, din cauza greutăților de transport, aceste comande au urmat a se duce în deplinire în decursul lunilor Octomvrie și Decemvrie.

În afacerea fabricii de zăhar s'a

ținut zilele trecute o conferență de proprietari din comitatul Trei-Scaunelor. Președintele conferenței, vice-comitele baronul Apor, a vorbit îndemnînd pe proprietari de a fi zeloși întru înființarea fabricii „Steffen Zell“ Proprietarii au subșcris cantul de napi, care cade pe comitatul Trei-Scaunelor.

Starea băncei austro-ungare la 15 Decemvrie a. c. a fost: circulațiune de monete 399.088.000 fl. (- 2,754.000 fl), portofoliu 147.555.000 fl. (+ 10.000 fl.), lombarde 23.856.000 fl. (+ 995.000 fl.), împrumuturi ipotecare 105.196.000 fl. (- 14.000 fl.) și scrisuri fonciare 98.962.000 fl. (+ 50.000 fl.)

Doage de buți. Austro-Ungaria are foarte multe păduri, industria de lemn însă nu a ajuns la ael nivel, încât să poată fi în concurență cu alte state, care posed mai puține păduri. Între articoli de industrie de lemn unul din cele mai importante și cu export mai mare sînt doagele de buți. Ele se exportează cu deosebire în Franța și în Italia, în țerte unde se produce mai mult vin. Exportul cel mai extins se face din Slavonia și din Bosnia. În luna trecută exportul a fost: 5,127.300 doage, dintre care 3,889.200 doage au fost imbarcate la Fiume, ear' 1,238.100 doage la Trieste. Totalul exportului, după-cum aflăm datele în raportul oficial, a fost dela 1 Ianuarie a. c. până la finea lui Noemvrie de 47.2 milioane de doage:

În Franția s'au exportat via Fiume 33,072.960 bucăți, via Trieste 6,681.800.

În Italia, prin Fiume 474.500, prin Trieste 4,744.200 bucăți.

În Anglia 467.500 bucăți via Fiume și 309.900 via Trieste.

În Portugalia 379.900 bucăți preste tot.

În Spania 69.000 doage.

În Algeria via Fiume 658.880, ear' via Trieste 277.060 doage.

În alte state, ca Belgia, Brasilia ș. a. s'au exportat cantități mai neînsemnate. Se vede deci, că acest export aduce țerei frumoase venituri.

Prețul mărfurilor.

Tergul de rimăteri în Steinbrsch. În 18 Decemvrie n s'a notat: ungurești hîrtiri gri 47.— cr. până 48.— cr. ungurești gri, tineri 45.— cr. până 45 1/2 cr., de mijloc 46 1/2 cr. până 49 1/2 cr. usori 48 1/2 cr. până 49.— cr. marți țărănească, grea 46.— cr. usoră 48.— cr. până 48.— cr. românești, de Bakony, gri — cr. până 48.— cr. transito de mijloc — cr. până — cr. transito usori — cr. până — cr. transito sêrbesci gri 47.— cr. până 48.— cr. transito de mijloc 47.— cr. până 47 1/2 cr., transito usori 44 1/2 cr. până 46.— cr. îngurăși cu ghiundă 46.— cr. până 49.— cr. pei 49, cumpăniți dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapeșta dela 17 Dec. 1888.

Large table with multiple columns: Sămințe, Prețul per 100 chilogr., etc. Data for various grain types and oil prices.

Table titled 'Cursul pieței din Sibiu.' showing exchange rates for various currencies like Hungarian crown, Turkish Lira, etc.

Table titled 'Bursa de Budapeșta' showing market data for 19 Decemvrie st. n. 1888, including rent and interest rates.

Table titled 'Bursa de Viena' showing market data for 19 Decemvrie st. n. 1888, including rent and interest rates.

Table titled 'Bursa de București' showing market data for 17 Decemvrie — 4 oare p. m. including rent and interest rates.

Table titled 'Bursa de București' showing market data for 17 Decemvrie — 4 oare p. m. including rent and interest rates.

Table titled 'Bursa de București' showing market data for 17 Decemvrie — 4 oare p. m. including rent and interest rates.

Redactor responsabil: Septimiu Albin.

Anunț.

Un tinăr, care dorește a fi aplicat în cancelarie, va avea prelungă întreaga prevedere 15—20 fl. plată lunară, se adreseze la subscrisul.

Baia-de-Criș (Körösbánya), 16 Dec. 1888.

Teodor Pap,

[659] 2-3

advocat.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC DIN SIBIIU

recomandă:
Articolul de lege XXI. din anul 1886,
DESPRE JURISDICTIUNI,
și articolul de lege XXIII. din anul 1886,
DESPRE PROCEDURA DISCIPLINARĂ.

Cu explicațiuni și notițe de orientare.
Prețul 40 cr. v. a.

Nr. 28.506/VI. b.

Ordonanțe ministeriale
pentru introducerea legii comunale
(Art. XXII. din 1886.)

Prețul 12 cr. v. a.

Articolul de lege XXII. din anul 1886,
DESPRE COMUNE

Cu explicațiuni și notițe de orientare.
Prețul 40 cr. v. a.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC IN SIBIIU.

DICTIONAR

român-germân și germân-român

de
Sab. Pop. Barcianu,

odin. paroch gr.-or. în Rășinari, asesor consistorial etc. Revidat și complectat

de
Dr. D. P. Barcianu.

Partea I. Română-germână.

704 pagini.

Prețul 2 fl. 50 cr. v. a.

Chiar acum a apărut:

Partea II. Germână-română.

1152 pagini.

Prețul 3 fl. 80 cr. v. a. = 10 lei.

Depou general pentru România la librăria lui

Alexandru Degenmann,

București, Calea Victoriei 53.

NB. Pentru trimiterea prin poștă 20 cr. v. a. de exemplar.

Institutul tipografic în Sibiu.

Strada Cisnădiei Nr. 3.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Pipereș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcărutul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Fiața a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărănicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blastem de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un pețitor îndărătnic.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Văntură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpărătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgârcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nuscii-Împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-Împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalin păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- O sută de ani.** De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se deschide abonament pe anul 1888

la

„**Amicul Familiei.**“ Diar beletristic și enciclopedic-literar — cu ilustrațiuni. Cursul XII. — Apare în 1 și 15 și a luni în numeri câte de 2—3 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articoli sociali, poezii, povești, schițe, piese teatrale ș. a.; — mai departe tratează chestiuni literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindena, precum și a celorlalte populațiuni din patrie și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivizilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„**Preotul Român.**“ Diar bisericesc, școlastic și literar — cu ilustrațiuni. Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ coale; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articoli din sfera tuturor științelor teologice și între acestia mulțime de predici pe Dumineci, sâmbători și diverse ocațiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literare; și în urmă tot soiul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericească, școlastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., — pentru România 10 franci — lei noi, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— Colectanții primesc gratis tot al patrulea exemplar. —

— Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere. —

➔ A se adresa la „**Cancelaria Negruțiu**“ în Gherla — Sz-Ujvár. — Transilvania. ➔

Tot de acolo se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Apologie. Discuțiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, invadate și rectificate de Dr. Grigoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere invadată și apărută de Dr. Grigoriu Silași. (Op. complet.) Broșura I, II și III. Prețul broș. I, II, câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl. v. a.

Cuvântări bisericesci la toate sărbătorile de preste an de I. Papiu. Un volum de preste 26 coale. Acest op. de cuvântări bisericesci întrece toate opurile de acest soi aparute până acum — având și o notiță istorică la fiecare sărbătoare, care arată timpul introducerii, fazele prin care a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sărbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzarul. Novela originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Puterea amorului. Novela de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novela originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novela originală. — Continuarea novelei: „Idealul pierdut“ — de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novela populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul Sihuștru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novela de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novela istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șiuțiu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în sa-lele gimnasiunii din Fiume prin Vincențiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și violele, poezii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca săteanului român. Cartea I, II, III, IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl., — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economia pentru școlăile popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), al învățătorilor și al altor bărați de școală de V. G. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui exemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op întocmit după lipsele școlărilor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea îl și recomandăm mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spiciure din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vasiliu G. Borgovan. Prețul 30 cr.

Manual de gramatică limbii române pentru școlăile populare în trei cursuri de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin ministerul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nrul 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbii române lucrată pe base sintactice de Ioan Butean, profesor gimnasial. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, profesor. Op. aprobat și din partea ministerului de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 16 Decembrie 1885 Nrul 48.518. Partea practică a acestui op — cuprinzând compozițiuni de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se poate întrebuița cu mult folos de către preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafii ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în școala populară pentru învățători și preparandiali. Broș. I. scrisă de Gavril Trifu, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritar sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii școlari de ambe sexele. Prețul unui exemplar broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe sexele. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar e 10 cr.; 50 = 3 fl. 100 = 5 fl.

Visul Prea Sântei Vergure Maria a Născătoarei de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui exemplar spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isus Christos. Prețul unui exemplar legat și spedit franco e 15 cr.

Chiar acum au eșit de sub tipar

Omiliile

celui dintru sfinți Părintelui nostru Ioan Gură-de-aur la epistolele sfântului apostol Paul cătră Tit și Filemon. Traduse de Constantin Morariu.

Traducerea aceasta este aprobată de consistorul metropolitan ortodox oriental din Cernăuți. Prețul unui exemplar cu porto-francat e 60 cr. sau 1 leu 50 bani. Se poate procura dela editura opului.